No. 34

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT en Wetenschappelijk Blad.

1832.

Donderdag den 9 Februarij.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Februarij.

De door ons, als ook door anderen onzer dagbladen medegedeelde tijding, dat de verlofgangers van ons leger, tegen primo maart, hunne korpsen moeten gerejoigneerd hebben, verdient eene nadere toelichting, om alle verkeerde gevolgtrekkingen daarvan voor te komen, daar reeds sommige onzer lezeren uit hoofde dezen maatregel, den oorlog als onvermijdelijk beschouwen.

De nadere berigten die wij daaromtrent ontvingen, leggen niets van gegeven stellige orders deswege; gemelde tijding moet dus alleen beschouwd worden als een gevolg der order, waarbij aan één zesde gedeelte van het leger een veertiendaagsch verlof werd toegestaan. Met primo december des voorleden jaars is men begonnen, en tot ultimo februarij, zijnde drie maanden, of zesmaal de toegestane tijdperken van verlof, heeft het dus aan een ieder vrijgestaan, van de vergunning, om ouders, vrienden, of betrekkingen te bezoeken, gebruik te maken, en is derhalve het verlof geven op den 1sten maart rond geweest. Bestond er nu in de maand december ll., reden om te vermoeden, dat men met den eersten maart van dit jaar in het veld zoude gaan — dan bestaat deze reden misschien nog; wij geloven echter niet, dat latere gebeurtenissen eene intrekking van bovenbedoelde vergunning noodzakelijk hebben gemaakt, en zij waarschijnlijk aan andere redenen en als een gevolg van de eerst bepaaldelijk gegeven vergunning moet toegeschreven worden.

Even ver zijn wij er echter af, om den algemeenen vrede zoo *nabij* te beschouwen als sommige vermeenen. Wanneer de onderhandelingen binnen gewonen slakkengang, zonder voorafgaande botsingen te ondergaan, kunnen volgen, dan zouden wij aan de waarschijnlijkheid van eenen naderenden vrede eenig geloof hechten; — doch hierin zijn wij het niet den Nestor der diplomatie eens: *alles zal van de omstandigheden afhangen*, en deze omstandigheden moeten wij *thans* aan de boorden der *Seine* zoeken. Staat het wankelend gouvernement van *Lodewijk Philips* in, of heeft er aldaar eene verandering van ministerie, in den zin der ultra-liberalen plaats, dan is een oorlog meer dan waarschijnlijk; — blijft het ministerie *Périer* echter stand houden, dan zijn er concessien ten onzen voordeele, en wel om het behoud des vredes te wachten, ja dan zijn dezelve onvermijdelijk, en de vrede zeker; of die echter van langen duur zoude zijn, betwijfelen wij.

— Z. Exc. de directeur-generaal voor de Marine heeft eene uitnoodiging gedaan, tot dienstneming, op zeer voordeelige voorwaarden, bij de Koninklijke marine, en wel ter bemanning van de bij Z. M. besluit van den 20 januarij ll. in dienst gestelde oorlogschepen, alsmede van de gewapende vaartuigen voor de binnenlandsche dienst op de rivieren, die nog in aanbouw zijn, maar spoedig zullen gereed komen.

— Laatstleden Zaturdag heeft de kamer der Rederijkers, te Haarlem, de *Wijngaardranken*, den gedenksteen, welke op hare kosten, ter nagedachtenis van den grooten Nederlandschen dichter, *Bilderdijk* is opgerigt, plegtig doen ontdekken. De heeren *van Walre* en *Loosjes*, hebben bij die gelegenheid toepasselijke verzen gedicht.

— Het brusselsch dagblad *le Belge*, behelst de volgende bedenkingen, over de ontmanteling der vestingen, uit het oogpunt der wesenlijke belangen van België beschouwd:

» Vestingen kunnen slechts tot verdediging van magtige volken strekken; zij verzwakken een klein volk gelijk het onze, want zij verminderen het getal van deszelfs verdedigers. Zij zijn misschien wel eene der oorzaken van den val des franschen Keizerrijks, want het is bekend, dat *Napoleon*, in 1814, met een handvol volks moest oorlogen, om dat hij gedwongen was geweest, gehele legerkorpsen in de onderscheiden vestingen in Duitschland achter te laten.

» Het is daaromtrent insgelijks bekend, dat dergelijke plaatsen, even veel minder betekenende rol spelen dan eertijds. Misschien zelfs kan de sloping de onze tot een nieuw middel strekken, om onze onafhankelijkheid te verzekeren. Dit denkbeeld mag misschien in den beginne vreemd voorkomen; maar, en dit is genoeg bekend, eene der oorzaken, waarom Frankrijk zoo op ons loert, is daarin gelegen, dat deze vestingen deszelfs linie van militaire verdediging zouden volledig maken en wonder wel strekken om de toegangen tot Parijs te verdedigen. Zullen wij dus, door dezelven te slechten, eene der beweegredenen aan Frankrijk ontnemen, die het vroeg of laat zouden kunnen nopen, om zich van ons land meester te maken.

» Omringd van magtige naburen, die ons kunnen verdelgen als zij slechts willen, moeten wij er alleen aan denken, om, met die naburen, in vrede te leven. Wij zijn te zwak, om aanvallers te wezen; wij zijn te zwak, om, met eenige hoop op goed gevolg, tegenstand te bieden, indien wij den buitenlander niet tot onzen bijstand roepen, en, in dat geval, onzen bodem het tooneel van eenen verschrikkelijken strijd maken, eene ramp, die wij hetzelve geenszins toewenschen.

» Wij zien, in een en ander geval, niet in, waartoe ons onze vestingen zouden dienen, en waarom wij groot belang in derzelver behoud zouden stellen, terwijl hare slechting ons aanmerkelijke kosten van onderhoud zou besparen."

— De societeit van *volks-vrienden* te Parijs, niet voldaan met het borstbeeld van haren afgod, den verfoeijelijken *Robespierre*, als ter vereering voor hare leden, te hebben doen afgieten, heeft gemeend het daarbij niet te moeten laten, maar dit monster een waardig tegenhanger te moeten overstellen. Dezelfde societeit heeft dan eene nieuwe inschrijving geopend, en wel op het borstbeeld van het afschuwelijkst gedrocht, dat de revolutionnaire gruwelen hebben voortgebragt, op het borstbeeld van *Marat!* Het dagblad *le National* zegt, dat een exemplaar van dit pleisterbeeld, naar gezegd wordt, op het wezen van het bezweken monster afgegoten, in zijn kureau was ontvangen en daar tot tegenhanger van dat van *Robespierre* pronkte.

's GRAVENHAGE, den 7den Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden, waarin thans 31, en dien volgens een toereikend getal leden, aanwezig waren, is voorgelezen een koninklijk besluit, houdende magtiging aan den voorzitter, om den eed, bij art. 84 der grondwet gevorderd, om als lid der Kamer te worden toegelaten, af te nemen aan den heer jhr. *W. J. Quintus*, uit Groningen afgevaardigd. Zijne geloofsbrieven door eene commissie van vijf leden, bestaande uit de heeren *Beddaert*, *Cats*, *Lanker*, *Sijkens* en *Hofstede*, onderzocht en in orde bevonden zijnde, werd hij, na aflegging van den eed, toegelaten.

De heeren *van Tuyll van Heeze*, *van Randwijck*, *d'Ansembourg*, *van Tuyll van Coelhorst*, *Hinlopen*, *van Boelens* en *van Nes*, hebben zich van het niet bijwoonen der zitting verschoond, alleen wegens ongesteldheid, doch de laatste wegens ziekte van eene zijner aanverwanten.

De voorzitter is overgegaan tot het trekken der afdeelingen voor de maand Januarij, en bij, na dezelver inzage, tot hare voor- en onder-voorzitters benoemd de heeren: 1ste afdeeling, *Fockema*, *de Jonge*; 2de *Donker Curtius* en *Op den Hooff*; 3de *Dijkmeester* en *van Nagell*; 4de *van Alphen* en *van Swinderen*; 5de *van Reenen* en *van Foreest*.

De Kamer besluit de stukken in het laatste comité generaal door den Minister van Buitenlandsche Zaken medegedeeld, te doen drukken en ronddeelen; zijnde er te dezer zitting geen gedeputeerden aanwezig geweest om dat besluit te nemen.

De Eerste Kamer gaf kennis, dat zij zich met de ontwerpen, houdende de buitengewoone uitgaven en middelen voor dit jaar, alsmede met dat ten aanzien der nationale militie in 1832, had vereenigd. — Aangenomen, voor kennisgeving.

Zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, houdende voordragt van een ontwerp van wet, tot de vrijstelling van den accijns op de azijnen, in zekere gevallen, en van eene nieuwe gewijzigde redactie van het ontwerp van wet op de zeep; welke beide ontwerpen naar de afdeelingen zijn verzonden.

Aan de kamer is hulde gedaan van het werkje getiteld: *De Partijzucht van de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad doet het licht gedragt, of artikelen, waarvan de plaatsing door de redactie is geweigerd*, uitgegeven ten voordeele der Amsterdamsche algemeene armen; van een geschrift, houdende opwekking tot deelneming in de vrijwillige leening; alsmede van eenige dichtstukken van den marquis *de Thouars* — welke allen in de bekerij der kamer geplaatst zullen worden, met vermelding daarvan in de notulen.

Zes ingekomen petitien, uit Leiden, Groningen, Amsterdam enz., bedenkingen voordragende tegen den accijns op de zeep, de voordragt der wet op de doode hand, de personele belasting en den daarbij voorgedragen grondslag op de paarden en het rundvee, werden verzonden naar de commissie tot de verzoekschriften, welke, bij monde van den heer *Cats*, zes verslagen uitbrengt, als: 1°. op twee verzoekschriften van een honderdtal landbouwers uit Groningen, bedenkingen van denzelfden aard als hunne indienende, als haar reeds vroeger door anderen zijn voorgedragen; 2°. op dat van eigenaren van meekrapstoven, uit Zeeland, bezwaren behelzende tegen eenen accijns op de brandstoffen; 3°. op een van branders, andere belastingen verzoekende, in het belang hunner branderijen, dan die op de steenkolen, reeds, door den Belgischen afval, zoo zeer bezwaard; 4°. op dat van eigenaren van diverse perceelen te Amsterdam, bezwaren tegen de wet op de personele belasting inleverende; 5°. van een ingezeten uit Amsterdam, die zich beklaagt over de jaarlijksche belasting welke men hem voor zijne (de Israelitische) gemeente oplegt; en 6°. van fabrijkanten van harde zeep te Delft, tegen eenen accijns op de zeep bezwaren indienende, daar deze den ondergang der fabrijkanten zou ten gevolge hebben. — Wordt besloten al deze petitien ter griffie neder te leggen, en voorts de verslagen no. 3, 4 en 6 te doen drukken en ronddeelen.

Na het verslag over de laatste petitie vroeg de heer *de Jonge*, dat men ook onverwijld verslag zoude uitbrengen op de petitien betreffende de zeep, heden ingekomen, daar dezelve de leden mogelijk eenigzins konden inlichten. De heer *Fockema* achtte het, bij den spoed welken men bij dit ontwerp maakt, toereikende om het ingekomen rekest der afdeelingen ter lezing te ondergeworpen. De heer *Op den Hooff* verklaarde gaarne ontwerpen, zoo mogelijk, spoedig ten einde te brengen, zoo de leden maar de vereischte kennis van de zaak hebben, doch het ontwerp van de zeep is nog niet eens in de *Staats-courant* medegedeeld, en de belanghebbenden zijn dus niet in de gelegenheid gesteld om hunne bezwaren daartegen te doen kennen. Dienvolgens verzoekt hij een uitstel, dat overwegingen van het ontwerp in de afdeelingen. De heer *Fockema* zegt dat de voordragt, alleen ten opzigte van de hoegrootheid der belasting, veranderd is, zoodat bij omtrent het

voldoende | daarvan inlichtingen van de belanghebbenden verwacht. De heer *van Reenen* meende, dat daar er zoo weinige veranderingen in het ontwerp gebragt zijn, het schijnt dat niet in allen deele aan het verlangen der kamer is voldaan. De voorzitter geloofde dat het geschil alleen eene regeling der werkzaamheden van de afdeelingen betrof. De heer *van Hoorn* ondersteunde het opschorten van het onderzoek over deze voordragt in de afdeelingen, tot nadat de *Staats-courant* de nieuwe voordragt zou hebben medegedeeld, daar er noodzakelijkheid bestaat om door de belanghebbenden, in eene zoo gewigtige zaak, te worden ingelicht. De heer *Cato* antwoordde den heer *de Jonge*, dat hij wel morgen in staat zoude zijn verslag op het heden ingekomen verzoekschrift, rakende den accijns op de zeep, uit te brengen. De heer *van Dam* beschouwde dit niet voldoende, men moest den belanghebbenden in de gelegenheid stellen hun gevoelen over de nieuwe wet te kunnen geven. De heer *de Jonge* oordeelde, dat bij de voordragt niet die spoed bestaat, als bij dergelijke op het laatst van het vorige jaar, en daar er thans vooral moet worden onderzocht, in hoe verre die accijns of de bepalingen der wet al dan niet te bezwarend voor de fabrijken is, zoo meent hij, dat men de deskundigen in staat moet stellen, er hun gevoelen over te uiten, daar immers de kennis der meeste leden in deze zeer beperkt is, en dit noodwendig moet zijn. De voorzitter merkte aan, dat de regeling der werkzaamheden van de afdeelingen aan de centrale sectie stond, en verklaarde de onderscheidene op heden geuite meeningen daarbij in overweging te zullen doen nemen. De zitting werd daarna tot eene nadere belegging opgeheven.

BELGIE

BRUSSEL, den 7den Februarij.

Eergisteren is van hier een courrier door sir *R. Adair*, naar 's Hage afgezonden.

— Sedert de aankomst der ratificatien van Frankrijk en Engeland, wordt er dagelijks raad van ministers gehouden.

— Vrijdag aanstaande zal de zaak van den heer *Steven* voor het hoog-militair gerecht dienen.

— Brieven van Madrid van den 30sten januarij, bij courrier alhier aangekomen, melden de bevalling der koningin van Spanje van eene dochter, zijnde nu de tweede. De koning, hoezeer sterk naar eenen zoon verlangd hebbende, heeft niettemin groote openbare vermakelijkheden verordend.

FRANKRIJK

PARIJS, den 5den Februarij.

Op het einde der zitting van den 4den, heeft de kamer der afgevaardigden over de rekeningen van 1829 beraadslaagd; bij die gelegenheid is er tusschen deze kamer en die der pairs eene vrij zware oneenigheid aan den dag gekomen. De kamer der afgevaardigden had, bij wijze van amendement, in het concept deswege, eene bepaling weten te brengen, volgens welke het gouvernement geen koop of aanbesteding boven de 10,000 francs kan sluiten, zonder dat zulks publiek en onder concurrentie geschieden moet, en dat er voortaan geene gelden onder de benaming van kosten voor eerste etablissement aan de ministers zouden mogen worden verstrekt. De kamer der pairs had dit amendement verworpen, maar de afgevaardigden hebben het nu op nieuw in de wet gebragt.

Het *Journal des Débats*, zijne bedenkingen over deze gebeurtenis mededeelende, schijnt meenend te zijn te bemerken, dat er een geest van tegenspraak en kwelzucht tusschen de beide staatslichamen bestaat.

De zitting van denzelfden dag is geëindigd met de stemming over een voorstel van den heer *Roger*, luidende als volgt: » Het gouvernement zal, in gewigtige gevallen, het verbod, bij art. 162 van het burgerlijk wetboek tegen de huwelijken van schoonbroeders en schoonzusters, kunnen opheffen, en zal er geene dispensatie van huwelijk tusschen schoonbroeder en schoonzuster of tusschen oom en nicht, tante en neef verleend worden, wanneer een dezer uit eenen vorigen echt gescheiden is." De kamer heeft dit voorstel aangenomen.

— De kamer der pairs heeft in hare zitting van den 3den, met eene meerderheid van 129 tegen 7 stemmen, het ontwerp van wet verworpen, volgens hetwelk de bij het einde eener zitting aanhangige onderwerpen, regtens en zonder nieuwe voordragt in de volgende zouden worden ter tafel gebragt. Men mag het er voor houden, dat zij door dit besluit de openbare orde eene belangrijke dienst heeft bewezen.

— Wij lezen in *le Temps* van heden (5) de volgende aanmerkingen:

» Er is gisteren geene mededeeling wegens de zamenzwering aan de kamers gedaan. De president heeft zich slechts een oogenblik in de toegangen tot de zaal vertoond, heeft eenige geheimzinnige woorden gesproken en is vervolgens weder verdwenen; want het is van belang de kamer in onzekerheid te laten. Er zijn tweehonderd vijftig personen in hechtenis genomen en de politieke regerings-magten zijn van niets onderrigt; de officiele aankondigingen worden tegen gehouden. Eene dier aankondigingen meldde de arrestatie van den secretaris des heeren *de Castelbajac*, en deze heer heeft geenen secretaris. Er worden wonderlijk bijeengeraapte erger hatelijke vreemde associatien genoemd en aangekondigd; tot dus verre zijn er onder de lieden van aanbelang, drie koks-jongens van de hertogin van *Berry* te vinden."

-- Stellig wordt tegengesproken dat de maarschalk *Belluno* en de heer *M. de Boinbertrand* onder de gearresteerden zijn.

— Het *Journal du Commerce* zegt, dat de belgische ambassadeur *Lehon* eene lange conferentie op het ministerie van buitenlandsche zaken had gehad, waarvan het doel de keus eens opvolgers voor den generaal *Belliard* zou geweest zijn. De voorgestelde kandidaten waren de heeren *Tib. Sebastiani* en *de la Gotellerie*. De laatste, wilde men, dat den voorrang bekomen zou, om reden almede hij vroeger consulschappen in Holland had bekleed.

— *La Quotidienne* meldt, dat de heer *Salmon*, minister van buitenlandsche zaken van Spanje, welke onlangs overleden is, door den graaf *de l'Alcadia*, die zich tegenwoordig te Genua bevindt, vervangen zal worden.

— De *Constitutionnel* spreekt van een belangrijk gerucht, dat ter beurze had geloopen en hetwelk hield, dat er drie fransche regementen te Toulon ingescheept waren om naar Ancona te worden overgevoerd, waar zij, in overeenstemming met de oostenrijksche troepen, werkzaam zijn tot herstelling der rust in de Pauselijke Staten.

— De jongste tijdingen uit Italie brengen de zekere tijding aan, dat de Oostenrijkers in Romania zijn getrokken. Uit eene proclamatie, in een der hiervolgende brieven opgenomen, blijkt, dat men omtrent hun intogt overeengekomen was, vóór dat de pauselijke troepen hunne voorwaartsche beweging begonnen: zie hier dezelven:

Bologna, 26 januarij, des morgens ten negen ure.

» Op dit oogenblik is de voorhoede der Oostenrijkers voor de poorten van Bologna. Zie hier de proclamatie van den graaf *Rodelsky*, van den 19den dezer gedagteekend, uit welke dagteekening blijkt, dat de Oostenrijkers besloten hadden tusschen beide te treden, voor dat zij van het gevecht te Cesena (den 20sten) onderrigt konden zijn.

» » Bolognezen! de keizerlijke en koninklijke troepen, die onder mijne bevelen staan, trekken met goedkeuring van de groote mogendheden, die den heiligen Apostolischen stoel de onschendbaarheid zijner staten gewaarborgd hebben, in dezelve op het verzoek van Z. H. uwen wettigen vorst.

» » Z. M. de Keizer, mijn doorluchtige souverein, als naburen bondgenoot, de bescherming zijner wapenen den Paus verleenende, heeft geen ander oogmerk dan de goede orde en het wettig gezag te handhaven.

» » De ondervinding, die voorzeker uwer herinnering niet ontgaan is, leert u wat gij regt hebt van de troepen mijns souvereins te verwachten; te weten de strengste krijgstucht, de handhaving der openbare rust, en bescherming voor al degenen, die het wettig gezag de schuldige achting en gehoorzaamheid betoonen.

» » *Uit het hoofdkwartier van het Keizerlijk en Koninklijk leger in Italie,*

Graaf Rodelsky."

Een tweede brief uit Bologna van den 27sten luidt als volgt:

» Wij zijn op dit oogenblik geheel en al door de Oostenrijkers omsingeld, van welke natie zijn zij reeds genoegzaam meester. De generaal *Geppert* heeft 6,500 man op verschillende punten in het land doen trekken; gisteren zijn er van te Forli aangekomen, waar hunne komst hoog noodig was: de alarmklok luidde in alle gemeenten, en de pauselijke troepen hadden, buiten derzelver tusschenkomst, niet verder kunnen gaan; verschrikt door de algemeene beweging hadden zij zich zes dagen lang werkeloos te Forli opgehouden. Overal waar de Oostenrijkers komen, is hun eerste werk de burgerwachten te ontwapenen en de kaders te ontbinden. Daarna, evenwel, geven zij den burgers de hun ontnomen wapens weder, hen aansporende zich onder den naam van veldwachters, tot bewaring der openbare rust, te reorganiseren. De stad Bologna is van alle zijden omgeven. De kardinaal *Albani* zet spoedig met zijne troepen optrekken, om, onder bescherming der Oostenrijkers, zijnen triomfelijken intogt te Bologna te doen.

» Te midden der algemeene verwarring en ontsteltenis, welke de toestand der gevlugte Modeners, die hier eene schuilplaats hadden gevonden, veel deelneming. Inschrijvingen zijn er geopend geworden, om hen de middelen ter ontkoming te verschaffen. Zij vertrekken naar Frankrijk, Corsica of Griekenland. Velen der onzen zullen hen ongetwijfeld spoedig derwaarts volgen."

-- Ter beurze van gisteren waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. 96, 35; de 3 pCt., 65, 95; Napelsche renten, 76, 75; Spaansche id., 55 en een achtste, alles op tijd.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINSDAG, 7 *Februarij* 1832.

NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pct.	7 39½	à 46	39 9/16
Uitgestelde schuld.	7/8	à 1/2	—
Kansbiljetten.	15¼	à 15¾	15⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.	67	à 67½	67⅜
Idem. idem, 3½ pct.	53¼	à 53¾	53½
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.	80¼	à 80¾	80½
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.	91⅛	à 91¾	91¼
Schatkist-biljetten, 6 pct.	96¼	à 96¾	96½
Handel-Maatschappij, 4½ pct.	—	à —	—
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.	66	à 66¼	66⅛
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.	88	à 88¼	88⅛
Bij dezelfde 18⅝, 5 pct.	90	à 90½	90¼
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.	46¾	à 47¼	47⅛
Dezelfde 3 pct.	29½	à 30	29⅞
Uitgestelde schuld.	6½	à 6¾	6⅝

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Donderdag den 9 Februarij 1832, FRITOLIN of *De IJzersmelterijen van Saverne*, zeer bekend Ridder-Tooneelspel in *vijf* bedrijven, naar de Hoogduitsche Ballade van den grooten *Schiller*, door *Holbein*; gevolgd van DE KEFELLAPPER VAN SAINT-FLOUR, Blijspel met Zang in een bedrijf, naar het Fransch.

INTEEKENING

OP HET LAATSTE

PORTRAIT VAN Mr. *W. BILDERDIJK*.

Bij den Boekverkooper V. LOOSJES te Haarlem en zijne Correspondenten staat *van heden tot den laatsten Februarij* 1832, de Inteekening open op het welgelijkend PORTRAIT van Mr. W. BILDERDIJK, na deszelfs dood geschilderd door den Heer G. J. MICHAELIS, dat in koper gebragt wordt door den beroemden Kunstgraveur P. V. EYLVN, en waarvan *bij Inteekening* zal kosten de *gewone druk f 3*, — de *Proefdruk met letters f 4*, — de *Proefdruk zonder letters f 5*. De beide laatste soorten zullen *bij inteekening alleen voor Inteekenaars* verkrijgbaar zijn; en na het sluiten der Inteekening, gewone drukken niet dan voor den verhoogden prijs van *f 4*. —

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.